

Genderbeleid in Volleybalcompetities

Onderzoek - Publieksversie

Nevobo

Inhoudsopgave

Overzicht aanbevelingen	3
Inleiding.....	4
Theorie	6
Historische en fysiologische context samengevat	6
Maatschappelijke ontwikkelingen samengevat	6
Huidig beleid samengevat.....	7
Signalen samengevat	8
Beleid elders samengevat	9
Enquête	11
Overwegingen jeugd-dispensatie	12
Overwegingen jeugd-mixcompetitie	13
Overwegingen dames bij heren	14
Overwegingen heren bij dames	15
Overwegingen recreanten mix	16
Conclusies en adviezen	17
Jeugd	17
Senioren	19
Hoe nu verder?	23
Jeugd	23
Senioren	24
Recreanten	24
Bijlagen.....	25
Figuren jeugd-dispensatie (jongens in meidenteam) uit enquête	25
Figuren jeugd-mixcompetitie (zoals in Noord) uit enquête	28
Figuren dames in herencompetitie (tot en met 3e divisie) uit enquête	31
Figuren heren in damescompetitie uit enquête	34
Figuren recreanten-mixcompetitie uit enquête	36

Overzicht aanbevelingen

Jeugd

- Mixcompetitie introduceren in alle regio's in A-, B- en C-jeugd
 - Nethoogte van jongenscompetitie, behalve A-jeugd op 2.35m
 - C: geen regels veldopstelling
 - B en A: regels over minimum aantal meisjes/jongens in veld
- Dispensatie voor jongens in meidenteam afschaffen

Senioren

- Beleid dames in herenteams niet aanscherpen. Wel peilen voor draagvlak voor eventuele versoepelingen.
- Beleid heren in damesteams niet aanpassen.
- Regels van gemengde recreantencompetitie versoepelen: minimum aantal vrouwen in veldopstelling verlagen naar twee.

Inleiding

Volleybal, de sport die ons verbindt en waar we plezier halen uit het samen sporten. Het is belangrijk dat iedere volleyballer zich hierin kan vinden, en dat er voor iedere volleyballer een passende plek is. Er bestaan een aantal regels over wat passend wordt geacht op basis van niveau, leeftijd en sekse. Met name over de scheiding op basis van sekse ontstaan vraagstukken, bijvoorbeeld: spelers voelen zich meer thuis in een team van een andere sekse, of verenigingen krijgen hun teams niet gevuld. Ze zijn op zoek naar oplossingen. Daarbij moet de competitie wel eerlijk, veilig en inclusief blijven. In dit onderzoek wordt onderzocht wat de wensen en percepties zijn van volleybalverenigingen die aangesloten zijn bij de Nevobo ten aanzien van de huidige regelgeving met betrekking tot speelrecht gerelateerd aan sekse.

Het heroverwegen van het genderbeleid in volleybalcompetities is in gang gezet vanwege de recente ontwikkelingen en uitdagingen in de sportgemeenschap. Deze zijn aangewakkerd door ontvangen signalen, waaronder dispensatieverzoeken in jeugdcompetities, het verzoek van een vereniging om vrouwen toe te staan in een herenteam op nationaal niveau, en vraagtekens die gesteld zijn bij het huidige beleid. Het heeft bredere maatschappelijke en sportieve debatten aangewakkerd over eerlijkheid, veiligheid en inclusiviteit, die ieder hun invloed hebben op het spelplezier. De competitieve balans kan bijvoorbeeld worden beïnvloed wanneer jongens – die langer en sterker zijn door lichamelijke ontwikkeling – deelnemen aan een meisjescompetitie van dezelfde leeftijd. Bovendien is het mogelijk dat verenigingen een tekort aan jongens- of jeugdspelers hebben, waardoor er geen passende plek is voor hen. Het bieden van zo'n plek aan iedereen wordt gezien als inclusief. Daarnaast hebben zorgen over krachtsverschillen, inclusiviteit, (sociale) veiligheidskwesties en eerlijke concurrentie geleid tot groeiend bewustzijn van de complexiteit van het onderwerp, waardoor alle aspecten zorgvuldig overwogen dienen te worden. Er is behoefte aan een gestructureerd onderzoek waarbij belangen en behoeften vanuit diverse percepties serieus worden genomen om tot eventuele nieuwe richtlijnen te komen.

Het onderzoeken van de verschillende onderdelen helpt een beeld te vormen van de percepties die bestaan rondom het maximaliseren van het spelplezier: eerlijkheid, veiligheid en inclusiviteit. Dit zijn de terugkerende hoofdconcepten bij het beantwoorden van de onderzoeksvragen.

De hoofdvraag van het onderzoek luidt “Wat zijn de percepties en overwegingen die meegenomen moeten worden om tot een eerlijk, veilig en inclusief genderbeleid te komen voor volleybalcompetities, en hoe denken verenigingen over eventuele veranderingen om dit beleid te optimaliseren?”

In het theoretische, eerste deel van het onderzoek zullen de volgende deelvragen beantwoord worden.

- Wat is de historische achtergrond van gescheiden competities, en wat voor invloed hebben de kansen voor vrouwen, de opkomst van emancipatiebewegingen en (de kennis over) de fysiologie van de seksen hierop gehad?
- Wat zijn de huidige maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van genderbeleid in relatie tot (volleybal)competities?
- Wat houdt het huidige genderbeleid in relatie tot de competitie van de Nevobo precies in?
- Wat zijn de precieze signalen en waarom sluit het huidige beleid hier niet voldoende bij aan?
- Wat zijn vergelijkbare beleidslijnen elders - in andere sporten of andere landen - en wat is de argumentatie achter dat beleid?

Om het tweede doel te bereiken en zowel de problemen als de oplossingen te vinden zal er een analyse op een enquête worden losgelaten om de volgende deelvragen te beantwoorden. De laatste vraag zal in de conclusie beantwoord worden door de analyse van de resultaten te linken aan de theorie.

- Wat zijn verschillende perspectieven, zorgen en overwegingen van de verenigingen?
- Hoe kunnen regels binnen het wedstrijdreglement worden aangepast om rekening te houden met zowel inclusiviteit als ieders zorgen en percepties over eerlijkheid en veiligheid?

Theorie

Historische en fysiologische context samengevat

Als we de bevindingen uit de bronnen over de historische context samenvatten, kunnen we opmaken dat eerlijkheid en veiligheid altijd een grotere prioriteit zijn geweest dan inclusiviteit. Vanwege de mogelijke fysieke effecten die sport op een vrouwenlichaam zou kunnen hebben, werd het heel onveilig gevonden om te sporten. Vrouwen konden er immers onvruchtbaar van raken, wat toentertijd zeer onwenselijk was. Deze vooroordelen zijn inmiddels weggevaagd. Daarnaast waren er enkele sociale verschillen tussen mannen en vrouwen waardoor het niet wenselijk was sporten voor mannen en vrouwen te faciliteren. Ook dit idee bestaat vrijwel niet meer. Wél blijkt uit de literatuur dat er grote fysieke verschillen tussen mannen en vrouwen zijn. Deze factor speelt mee om tot een eerlijke, veilige en inclusieve competitie te komen.

Het toestaan van vrouwen in sportwedstrijden en het scheiden van de competitie heeft als het ware een passende plek gecreëerd voor de vrouwelijke sekse, wat vanuit menig perspectief de inclusiviteit van de sport bevordert heeft. De beste sportvrouwen maken geen schijn van kans in de wedstrijden tegen mannen. Om de wedstrijden eerlijk te laten verlopen, werden aparte vrouwenwedstrijden gehouden waar vrouwen wel de kans kregen om te laten zien hoe goed zij waren, ongeacht hun fysieke nadelen ten opzichte van mannenlichamen.

Uit de verdieping van de fysiologie komt naar voren dat mannen een voordeel ervaren ten opzichte van vrouwen met betrekking tot lengte, sprongkracht en stootkracht. Hieruit blijkt dat er vanaf 14-jarige leeftijd pas de grootste verschillen ontstaan en het daarom belangrijk is om vanaf die leeftijd regels te maken omtrent sekse om de sport eerlijk te houden. Bijvoorbeeld: de competitie gescheiden houden om de eerlijkheid te beschermen. Ideeën uit het verleden zouden er ook op wijzen dat de competitie gescheiden dient te worden voor het behoud van sociale en fysieke veiligheid. Inclusiviteit is een fenomeen dat pas later middels emancipatiebewegingen is opgekomen. Daaruit blijkt dat ook inclusiviteit en het kunnen bieden van een plekje in de competitie aan iedereen bijdragen aan het algemene spelplezier.

Maatschappelijke ontwikkelingen samengevat

Er zijn verschillende maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de noodzaak van een gestructureerd onderzoek en helder beleid omtrent sekse. De opkomst van gendergelijkheid brengt verschillende vraagstukken over inclusiviteit en eerlijkheid aan het licht. Men is gemotiveerd om iedereen te betrekken in de sport, maar dat mag vervolgens niet ten koste gaan van de eerlijkheid in het spel. Hieruit blijkt dat wanneer er een competitie voor alleen vrouwen is, dit eerlijk is voor deze vrouwen, en dat zij daarmee de kans krijgen om hun talenten te laten zien. Dit zou ze bemoeilijken wanneer er ook mannen aan dezelfde competitie mee zouden doen. Het instellen van specifieke regels – zoals de nethoogte bij

volleybal – voor de verschillende seksen zorgt voor meer gelijkheid, ondanks dat de regels en voorwaarden tot deelname niet hetzelfde zijn. Ze krijgen wel gelijke kansen.

Het groeiend gezondheidsbewustzijn zorgt voor een grotere vraag naar verschillende vormen van sporten, waaronder verschillende variaties van competities zoals de (gemengde) recreantencompetitie. Deze vormen waarbij de teams zowel gemixt als gescheiden zijn, focussen zich vooral op het in beweging blijven. De verschillende mogelijkheden die geboden worden, verhogen het spelplezier en de inclusiviteit. Het draait in sommige van deze competities iets minder om de eerlijkheid van de niveaus en voordelen van de verschillende spelers. Het sporten bevordert in het algemeen iemands vitaliteit, wat ook weer kan helpen bij iemands fysieke veiligheid om lichamelijk meer aan te kunnen.

Uit deze maatschappelijke ontwikkelingen kunnen we de conclusie trekken dat de opkomst van gendergelijkheid om meer inclusiviteit vraagt. Echter, hier is geen les uit te trekken of het nodig lijkt om meer gescheiden te spelen, gemengd te spelen of bepaalde mogelijkheden toe te laten. Aan de hand van de gewenste definitie van gelijkheid (gelijke behandeling of gelijke kansen), kan hier wel een keuze in gemaakt worden. Een groeiend gezondheidsbewustzijn vraagt om meer variaties van volleybal, zodat iedereen op een fijn plekje kan blijven bewegen.

Huidig beleid samengevat

Jeugd

CMV-jeugd is gemengd. Er mogen teams van alleen meiden, alleen jongens en zowel meiden als jongens zich aanmelden.

Regio's West, Zuid en Oost bieden alleen een meidencompetitie en een jongenscompetitie aan in de A-, B- en C-leeftijdsgroepen. Meiden mogen altijd deelnemen aan een jongenscompetitie. Jongens kunnen dispensatie aanvragen in de B- en C-jeugd in de 2e en 3e klasse, en mocht dispensatie verleend worden, dan mogen er max. 2 jongens in de veldopstelling staan. Meer dan 2 dispensatiespelers in het team betekent dat het team buiten mededinging speelt.

Regio Noord biedt een meidencompetitie, een jongenscompetitie en een mixcompetitie aan in de A-, B- en C-leeftijdsgroepen. Wanneer meisjes en jongens in een team zitten, dienen zij zich in te schrijven als mixteam. Er kan geen dispensatie worden aangevraagd voor jongens die mee willen doen in een meidenteam. Dan moet dit team zich inschrijven als mixteam.

4 tegen 4 C-jeugd is een nieuwe spelvorm die dit seizoen is geïntroduceerd. Het niveau is vergelijkbaar met de 2e klasse van de C-jeugd en wordt gespeeld als mixcompetitie. Tevens

mag het team ook uit alleen jongens of meiden bestaan. Hier is verder niet naar gevraagd in de enquête, omdat het net is gestart en we verder wilden kijken naar de mogelijkheden in de reguliere competities.

Senioren

In de derde divisie en lagere klassen van de herencompetitie mag met mannen en vrouwen in één team worden gespeeld.

In de tweede divisie en hoger van de herencompetitie mogen vrouwen niet uitkomen in een herenteam. (Grens regionaal-nationaal.)

Heren mogen nooit spelen in een vrouwencompetitie.

Gender- en seksediverse personen mogen volgens de richtlijnen van NOC*NSF uitkomen in het competitieteam waar zij zich na overleg met de vereniging het fijnst in voelen/zich (het meest) mee identificeren. Hiervoor wordt dispensatie verleend vanuit de Nevobo om eventuele discussies op het veld te voorkomen.

Er wordt onder recreanten wél gemengd gespeeld. Er moeten in de meeste speelgebieden minimaal drie dames in het veld staan en het net wordt op 235cm hoogte gehangen.

Signalen samengevat

De signalen die binnenkomen bij Nevobo-medewerkers gaan zowel over verzoeken om het huidige beleid te versoepelen, als geluiden hiertegen en verzoeken om aanscherpingen te handhaven. Dit geeft de aanleiding van het onderzoek het beste weer. Uit de verzoeken tot versoepeling blijkt dat men graag meer mogelijkheden ziet verschijnen, omdat dit inclusiever is en meer mensen een plekje kan bieden, vooral in kleine verenigingen met weinig (mannelijke) spelers.

Daarnaast blijkt uit andere geluiden weer dat men zich zorgen maakt om de veiligheid en de eerlijkheid van de concurrentie als jongens meedoen bij meiden. Ook blijkt dat het spelplezier kan dalen voor mannelijke spelers wanneer zij tegenover een vrouwelijke speler staan. Dit kan verschillende redenen hebben. Van de gemixte CMV-jeugd, gemixte jeugd en gemixte recreanten kunnen we leren dat de veiligheid wordt gewaarborgd in de competitie en binnen het team, en we kunnen leren dat het spelplezier wordt verhoogd zolang de mogelijkheid tot gemixte competitie bestaat. Het verschilt per regio of dit daadwerkelijk gefaciliteerd kan worden.

Beleid elders samengevat

Andere sporten

Er zijn een aantal conclusies die we uit het voetbal kunnen trekken. Onderzoek van de KNVB wijst erop dat vanaf vroege leeftijd samen sporten, de sociale dynamiek tussen jongens en meiden verbetert, en daarmee ook de sociale veiligheid op het sportveld. Zij kunnen technisch, fysiek en mentaal van elkaar leren. Verder is de KNVB positief over het feit dat in de senioren één lijn enkel voor vrouwen is en één lijn algemeen is waar iedereen mee mag doen op alle niveaus. De keuze van een vrouw om deel te nemen aan een herenwedstrijd ligt bij haarzelf en zij is op de hoogte van het risico dat eraan vastzit. Competities worden ingedeeld op basis van uitslagen en teamsterkte en het geslacht is hierbij niet leidend. Het spelplezier staat voorop in de jeugd, en communicatie naar coaches en ouders speelt hier een grote rol in. Tot slot bevordert gemengd spelen volgens hen de inclusiviteit in de sport, omdat het gescheiden sporten het hokjesdenken in stand zou houden.

Daarnaast zien we in korfbal gemengde teams. Echter, oorspronkelijk is hier een gelijke verdeling in de veldopstelling de norm (4 heren en 4 dames) en zijn er bepaalde regels voor de rol van een heer die een dame niet heeft. Dit zou de eerlijkheid en veiligheid van het spel behouden. De bond laat dit in de breedtesport over aan de verenigingen zelf, want zij dienen bij te dragen aan het bevorderen van het spelplezier. De sport is ontstaan om klassen samen te laten sporten en de sociale dynamiek daarmee te versterken. Zij zien een sociaal-veilige omgeving, omdat het normaal wordt gevonden met heren en dames in één team te zitten en daardoor is er veel sociale bewustheid en controle. Verder noemen ze het ons-kent-ons principe, dat ontstaat door families en vrienden die bij elkaar in het team spelen, als grootste reden voor ledenaanwas en -behoud.

Deze twee sporten belichten de positieve consequenties van gemengd sporten. Echter, de oorsprong van die twee sporten maakt het gemengd sporten makkelijker dan voor de volleybalsport. Bij volleybal speelt de nethoogte en lengte van mannelijke spelers een zodanig grote rol dat gemengd spelen niet zo eerlijk blijft als bij voetbal en korfbal. Daarentegen leren we wel dat het op sociaal gebied voordelen met zich mee kan brengen, zowel voor de sociale dynamiek binnen het team als voor de algemene sociale veiligheid en talentontwikkeling. Het kan ook de inclusiviteit en het spelplezier vergroten, zolang dit spelplezier niet naar beneden gaat door oneerlijke en onveilige situaties. Voetbal en korfbal geven positieve voorbeelden van gemengd sporten.

Andere landen

In het buitenland zijn verschillende voorbeelden van gemengd spelen zichtbaar in de volleybalsport. Vrijwel alle jeugd onder-12 wordt gemixt gespeeld, omdat er wordt erkend dat er tot die leeftijd bijna geen fysieke verschillen tussen jongens en meisjes zijn. Vanaf de

jeugd is er een variërend beleid geheel naar de behoefte en de aantallen van de leden. De landen vinden bijna allemaal dat hun beleid inclusief is naar de behoefte van hun leden.

Denemarken heeft het meest recentelijk het genderbeleid aangepast. Met hun biologische vrouwen-lijn en algemene lijn hopen zij voor iedereen een plekje te bieden waarbij de eerlijkheid in stand wordt gehouden. Er kan niet tussen gewisseld worden tijdens het seizoen. Dit geldt voor jeugd en senioren. Of dit allemaal bevalt, is nog niet duidelijk en zouden we binnenkort na moeten vragen zodra het is geëvalueerd. Qua veiligheid geven zij aan dat dit risico bij de spelers zelf ligt, en dat zij er als bond niet mee bezig zijn.

In Slovenië is er een strikte scheiding voor de jeugd- en senioren-competities, want dat bevordert volgens hen de eerlijkheid en veiligheid. Bovendien bestaat de behoefte er niet om met elkaar te spelen, dus zijn er geen kwesties rondom inclusiviteit. België heeft ook vanaf 15 en ouder alleen gescheiden competities, maar zij geven aan geen onderbouwing hiervoor te hebben. Desalniettemin is inclusiviteit wél een actueel en relevant thema in België, dus willen ze evolueren naar een aanpak op maat voor ieder individu.

Ook in Noorwegen is het beleid lang hetzelfde gebleven. Echter, de herencompetitie is vrij voor personen met verschillende genders behalve de hoogste twee niveaus. Ook hanteren zij een limiet van één of twee vrouwen, afhankelijk van de leeftijd en het spelniveau. Hiermee behouden zij het plezier van de jongenscompetitie. Zij kennen alleen niet het probleem van een tekort aan heren, en zien vaker een tekort aan volleybalspelers in het algemeen. Over het algemeen vinden zij dat het spelplezier groot is en het beleid inclusief is.

In IJsland is volleybal een te kleine sport om een mixcompetitie te faciliteren al zouden ze dat wel willen, waardoor er wederom alleen een jongens- en een meisjescompetitie is. Wél kan het voorkomen dat ze bij elkaar invallen. Jongens mogen dan alleen meedoen in een hogere leeftijdscategorie. Bij de senioren is er een strikte scheiding, maar er wordt niet specifiek gevraagd naar iemands geslacht bij inschrijving. Non-binaire en genderdiverse deelnemers-aantallen stijgen. Vandaar dat ze met andere nationale sportbonden kijken hoe ze dit gaan oplossen, want er zijn geen richtlijnen voor. Bij de IJslandse bond staat spelplezier voorop, en staan ook ledenwerving en inclusie hoog in het vaandel, maar is er weinig mogelijk door het kleine aantal deelnemers.

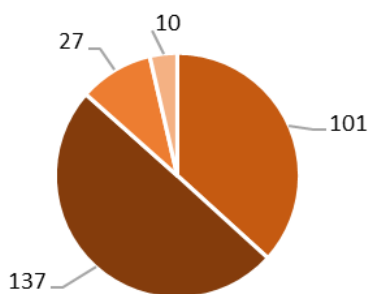
Van de landen waarmee is gesproken, kunnen we het meeste halen uit het Deense beleid. Deze bond is redelijk vergelijkbaar met volleybal in Nederland en zij hebben onderbouwde veranderingen in hun beleid aangebracht. Toch moeten we de evaluatie hiervan afwachten om te weten of het succesvol is. Daarnaast dienen de verschillende regels in andere landen ter inspiratie en kunnen we eruit halen dat er variërende definities van inclusiviteit worden gehandhaafd, maar dat inclusiviteit een groeiende prioriteit is.

Enquête

Er is een enquête gestuurd naar de correspondentieadressen voor technische zaken van alle verenigingen, waarna ook de correspondenten van bestuurszaken de kans kregen om de enquête in te vullen. Hieruit zijn 275 respondenten gekomen van 240 verschillende verenigingen. Dit is 25% van de verenigingen, waar we erg blij mee zijn. Uit alle vier de regio's is een goede respons gekomen: 60 respondenten uit regio Noord is het laagste aantal en 82 respondenten uit regio West is het hoogste.

De eerste vraag die vervolgens iedereen werd gesteld, was "Zijn jullie als vereniging goed op de hoogte van de mogelijkheden in het huidige beleid voor jullie regio?" De resultaten hieruit zijn positief:

1. Zijn jullie als vereniging goed op de hoogte van de mogelijkheden in het huidige beleid voor jullie regio?

- Wij zijn op de hoogte van al deze mogelijkheden.
- Wij zijn op de hoogte van de meeste mogelijkheden.
- Wij zijn hier niet goed van op de hoogte.
- Anders

Cirkeldiagram vraag 1: Zijn jullie als vereniging goed op de hoogte van de mogelijkheden in het huidige beleid voor jullie regio? (N=275)

De twee vragen die hierop volgden, bepaalden welke vragen de respondenten voorgelegd kregen. Er werd bepaald tot welke groepen zij behoorden die binnen de club wat over de specifieke teams en bij behorende beleidsstukken konden zeggen.

Er waren vijf vragenpakketten in de enquête: over het beleid van jeugd-dispensatie, jeugd-mixcompetitie, dames in herenteams, heren in damesteams, en de gemengde recreantencompetitie. Ieder vragenpakket begon met een vijftal vragen om de bestaande meningen over de beleidsstukken te peilen. Er werd gevraagd naar de duidelijkheid van het beleidsonderdeel, of het zorgt voor eerlijk spel, of het zorgt voor veilig spel, of het zorgt voor een plekje voor iedereen, en of het het algemene spelplezier bevordert. Op sommige onderdelen was men wat neutraler, maar over het algemeen werd ieder beleidsonderdeel ervaren als positief.

Vervolgens werd er in de enquête gevraagd naar eventuele zorgen en knelpunten over het huidige beleid, en of er behoefte is aan aanpassingen. Ook werd er gevraagd op welke manier men het beleid aangepast zou willen zien. Hierna kunt u per beleidsonderdeel lezen wat de overwegingen waren die uit de enquête zijn gekomen. Grafieken van de enquête die hierbij horen zijn te vinden in de bijlagen achterin in dit verslag.

Overwegingen jeugd-dispensatie

Voorstanders van de dispensatieregel geven aan dat deze regel vooral ervoor zorgt dat jongens een plekje krijgen om te kunnen volleyballen in competitievorm en dat daarmee hun spelplezier wordt vergroot. Het is vooral voor kleine verenigingen met weinig jongens een goede optie om deze jongens te behouden. Het kunnen behouden van leden en iedereen de mogelijkheid geven tot deelname staat bij de voorstanders hoog op het prioriteitenlijstje. Er zijn ook voorstanders die vinden dat de huidige dispensatieregels nog te beperkend zijn, en dat het niet genoeg doorstroommogelijkheden biedt. Jongens die buiten de 2e & 3e klasse van de B- en C-jeugd vallen, kunnen eigenlijk niet meedoen in een vereniging zonder jongenteams. Om deze jongens te behouden en tevens leukere competities te kunnen spelen, zouden zij ingedeeld moeten kunnen worden in teams van hun niveau en leeftijd. Het kan voor bepaalde spelers een goede oplossing zijn. Echter, er wordt ook erkend dat het niet voor alle jongens een oplossing kan zijn.

Naast de gewone voorstanders van de regel, zijn er ook voorstanders die de regel graag net iets anders zien. Bijvoorbeeld: de ene persoon vindt dat een meisjesteam met een jongen erin gelijk buiten mededinging mee zou moeten doen. Een ander dat wordt gegeven is dat jongens alleen mee zouden moeten mogen doen in een hogere leeftijdscategorie, dus uitkomen in een B-team terwijl ze C-leeftijd hebben.

Tegenstanders van de dispensatieregel geven aan zich vooral zorgen te maken over de eerlijkheid van de competitie. Vanaf een bepaalde leeftijd is er een groot verschil in kracht en lengte. Jongens krijgen daarmee de overhand in het spel en het risico is dat alle ballen naar hen worden toegespeeld. Men is bang voor het oneerlijk inzetten van te sterke jongens op belangrijke momenten, wanneer de winst bijvoorbeeld belangrijk is. Daarnaast kunnen ouders en/of kinderen er moeite mee hebben dat er jongens en meiden met elkaar in een team zitten.

Verschillende voor- en tegenstanders van deze regel, komen zelf al met het idee van een mixcompetitie. De meeste mensen zagen dit als oplossing voor het vraagstuk. Het kan het spel leuker en eerlijker maken. Men kan zelf kiezen of ze met en tegen jongens én meiden spelen in plaats van dat zij voor deze verrassing komen te staan als zij deelnemen aan een meisjescompetitie. Daarnaast zijn veel van de genoemde argumenten voor het

dispensatiebeleid ook van toepassing voor het mixcompetitie-beleid. Verdere argumenten voor een mixcompetitie worden bij dat onderdeel besproken.

Overwegingen jeugd-mixcompetitie

Voorstanders van een mixcompetitie in de jeugd geven aan dat zij zien dat het aantal jongens bij verenigingen afneemt, omdat er geen passend plekje is voor hen. Een mixcompetitie op verschillende niveaus en voor verschillende leeftijden zou meer passende plekjes kunnen creëren. Daarnaast zijn teams met één of twee jongens vaak gedwongen mee te doen in een jongenscompetitie - wanneer er geen dispensatie van toepassing is - en spelen al deze meiden tegen volledig jongensteams. Men geeft aan dat het spelplezier van de betreffende meiden eronder lijdt wanneer zij tegenover alleen maar jongens komen te staan en zij zelf een mixteam zijn, want het speelniveau kan erg verschillen tussen de teams en de jongens geven grote fysieke tegenstand. Wanneer mixteams tegenover andere mixteams staan, wordt het spel eerlijker gevonden, omdat zij dan allebei zowel jongens als meiden in het veld hebben staan.

Er wordt aangegeven dat op school er ook geen problemen zijn met gemengde klassen, dus dat gemengd sporten ook niet een probleem zou moeten zijn. Ook wordt er aangegeven dat het het leukst gevonden wordt als men met leeftijdsgenoten kan sporten. Wanneer men A-, B- en C-jeugd combineert om toch één geheel jongensteam te kunnen vormen, draagt dit namelijk niet bij aan het spelplezier door de grote leeftijdsverschillen.

Vanuit regio Noord zijn er veel positieve ervaringen met de mixcompetitie benoemd. Jongens worden technisch betere spelers en meiden durven meer, omdat ze gewend raken aan hard geslagen ballen. Het zorgt ervoor dat mixteams vaak bij andere mixteams in de competitie zitten. Dit maakt de competitie eerlijker en zorgt voor iedereen voor meer spelplezier, dan wanneer ze tegen enkel jongens spelen.

Dit houdt wel in dat er genoeg mixteams van verschillende niveaus in de regio moeten zijn. Een aantal voorstanders geven namelijk aan dat een van hun zorgen is dat er geen mixcompetitie op niveau zal kunnen zijn als er niet genoeg mixteams zijn, of dat zij een lange reistijd tegemoet gaan. Daarnaast hebben voorstanders van de mixcompetitie ook hun eigen ideeën over hoe dit georganiseerd zal moeten worden. Om de eerlijkheid te behouden, vinden zij dat er duidelijke regels voor een dergelijk mixteam moeten komen, zodat het zich niet voordoet dat er toch een volledig jongensteam tegenover een team met bijna alleen maar meiden komt te staan. Enkele voorstellen die worden gedaan, zijn: helft jongens en helft meisjes, of een maximum aantal jongens in de veldopstelling.

Tegenstanders van een mixcompetitie geven aan dat meiden het juist niet fijn vinden om tegenover jongens te komen te staan. Meiden vinden dit fysiek eng en ze zijn bang dat ze

alsnog tegenover een team komen te staan met bijna alleen maar jongens. Dat zou oneerlijk zijn. Een ander geeft juist aan dat meisjes in een mixteam dat nu in een jongenscompetitie moet spelen, er zelf voor kiezen om tegen jongens te spelen, dus het toevoegen van een mixcompetitie zou overbodig en verwarrend zijn. Wanneer voor een mixcompetitie dezelfde regels blijven gelden als in de jongenscompetitie, zou de nethoogte het spelplezier van de meiden negatief kunnen beïnvloeden.

Andere tegenstanders maken zich zorgen over het aantal mixteams dat zich vervolgens op zou geven voor een dergelijke competitie. Zij zijn bang voor te kleine poules en te grote reisafstanden. Daarnaast zijn er mensen bang dat het jongensvolleybal enorm zal krimpen in hun regio, en dat het ook de instroom van jongens en heren bij de vereniging niet zal bevorderen. Daarbij is het ook handig om duidelijk te benoemen dat dit verschillende argumenten voor en tegen zijn, maar dat het overgrote deel erg tevreden is over de mixcompetitie. In Noord zijn ze tevreden over de huidige regels en zouden zij dit niet graag veranderd willen zien. In de andere regio's zien ook veel mensen

Overwegingen dames bij heren

Voorstanders van het toelaten van dames in herenteams geven vooral aan dat het de keuze van de dame zelf zou moeten zijn. Zij zijn op de hoogte van het risico voor hun eigen veiligheid en nemen dat mee in de overweging of ze in een herenteam zouden willen volleyballen wanneer de vereniging dit een goed plan zou vinden. De vereniging is namelijk verantwoordelijk voor het bepalen van het niveau van de spelers in een team. Wanneer het niveau van een dame goed genoeg wordt geacht voor een herenteam en dit team haar graag als lid ziet, zou de keuze aan haarzelf moeten zijn of zij dit inderdaad wil. Het bevordert de inclusiviteit, want kan ervoor zorgen dat de dame uit kan komen in een team op gewenst niveau. Daarnaast creëert het mogelijk een plek voor meer mensen en kan het ervoor zorgen dat teams volledig gevuld zijn waardoor teams niet opgeheven hoeven te worden.

De herenteams ondervinden geen oneerlijke tegenstand wanneer zij tegen een dame van hetzelfde niveau spelen. Het is dan ook van belang dat de betreffende vrouw niet van bijvoorbeeld derde divisie-niveau is en uitkomt in de derde klasse bij de heren. Juist het spelen in een herenteam zou voor meer uitdaging en speelkansen kunnen zorgen voor dames, wanneer dat niet in een damesteam kan.

Wat betreft het invallen, zijn er meer voorstanders. Het kan namelijk als oplossing gezien worden om wedstrijden met te weinig spelers toch door te laten gaan. Meerdere voorstanders geven aan dat een dame zou moeten mogen invallen in een herenteam tot één niveau lager dan haar eigen niveau bij een damesteam.

Tegenstanders geven vooral aan dat de fysieke verschillen tussen mannen en vrouwen de fysieke veiligheid en eerlijkheid van het spel in gevaar kunnen brengen. Vanaf welk niveau het gevaarlijk wordt gevonden voor de dame verschilt per respondent: zowel 3e divisie, als promotieklasse, als eerste klasse, als tweede klasse worden als 'veilige grens' benoemd. Iemand geeft aan "Hoe hoger het niveau des te systematischer het spel, waarbij de positionering in het veld als automatismen verloopt. Spelers bewegen dan synchroon aan elkaar. Wanneer dat niet gebeurt, lopen spelers elkaar letterlijk van de sokken."

Er zijn tegenstanders die bang zijn dat het spel vervolgens niet eerlijk gaat verlopen. Het fysieke verschil, waarbij een dame als 'zwakste persoon' wordt gezien, zal uitgebuit worden om te winnen van het team. Het beïnvloedt het spelplezier wanneer er alleen maar op de dame gespeeld/geslagen zal worden. De vraag is vervolgens of dit inderdaad het geval is. Is zij de 'zwakste persoon' en zal de tegenstander die gedachte uitbuiten?

Verder geeft een enkeling aan weleens te horen dat heren het niet leuk vinden om tegen dames te spelen. Waar dit aan ligt wordt niet helemaal duidelijk. Heren zouden het gevoel kunnen hebben dat zij de bal niet zo hard mogelijk kunnen doorslaan wanneer er een dame tegenover hen staat. Zij kunnen niet van tevoren weten wanneer zij tegen een ander herenteam spelen of dat er ook dames in dat team zitten, en dus wordt de keuze van hen ontnomen. Daarnaast geeft er ook iemand aan dat dames vaak bang zijn wanneer zij tegen heren spelen en vragen of zij niet door willen slaan op hen. Dit is een voorbeeld dat genoemd werd naar aanleiding van een gemixte wedstrijd tijdens een training van een heren- en een damesteam. Men is bang dat dit voor de dame ook niet leuk zal zijn.

Enkele andere tegenargumenten die werden genoemd is de onhandigheid die het levert training-technisch gezien en facilitair. Het zou problemen met zich mee kunnen brengen dat het team niet in één kleedkamer kan. Tot slot maakt iemand zich ook zorgen over de verhalen die hij heeft gehoord over het grensoverschrijdend gedrag van mannen naar vrouwen toe.

Overwegingen heren bij dames

Tot slot is er in de enquête gevraagd naar de meningen van personen over eventuele deelnames van heren in een damesteam. Nu is dat niet mogelijk en daar is veel tevredenheid over. Er lijkt nog niet genoeg behoefte vanuit de theorie en de enquêteresultaten om dit eventueel mogelijk te maken. De overwegingen hiervoor worden nog even op een rijtje gezet.

Voorstanders van heren in damescompetities uit te laten komen geven aan dat dit alleen mogelijk zou moeten zijn in de laagste niveaus van de damescompetitie (2e/3e klasse en lager). En dan nog zouden er specifieke regels moeten komen voor de heren om hun fysieke

voordelen in te perken, zoals alleen op specifieke posities en het verbieden van bepaalde handelingen. Het zou voor jeugdspelers van 16-18 jaar ook een doorgroeimogelijkheid kunnen zijn als er binnen de club geen andere opties zijn.

Er zijn meer tegengeluiden, er is namelijk weinig behoefte aan om heren mee te laten spelen bij dames. Veel mensen vinden het bij voorbaat oneerlijk en onveilig. Door de gemiddelde fysieke verschillen heeft het toelaten van een man een grote invloed op het spel. Men is bang dat hier misbruik van gemaakt kan worden om wedstrijden of het kampioenschap te winnen. Bovendien zijn vrouwen niet op de hoogte van het risico dat ze lopen wanneer zij onverwacht en onbedoeld tegenover een heer komen te staan.

Overwegingen recreanten mix

De respondenten die hebben aangegeven ervaring te hebben met de recreanten-mixcompetitie, zijn ronduit positief. Ze geven aan dat er vooral plezier wordt gemaakt met het spelen van volleybal en dat het niet draait om het winnen of verliezen. Ook gevoelsmatig maakt het daarom de meeste teams niet uit hoeveel dames of heren er in het veld staan. Een andere voorstander van de gemengde recreantencompetitie geeft juist aan dat er door het mixen gelijkwaardige teams deelnemen aan de competitie. Mengen zorgt voor een eerlijke balans en geeft dames die wat harder spel willen spelen met heren erbij de ruimte om dit te doen. Bovendien is recreatief volleybal een makkelijke manier om iedereen die enigszins mobiel is, te stimuleren om te bewegen, en houdt de mogelijkheid tot een mixcompetitie deze drempel laag voor zowel spelers als verenigingen.

Er zijn maar enkele argumenten genoemd in de enquête waarom gemengd recreatief volleyballen niet optimaal zou werken. Iemand geeft aan dat veel vrouwen niet willen of niet durven te volleyballen met en tegen mannen. Daarnaast zijn vrouwen gewend aan een nethoogte van 224 cm en al speelt de mixcompetitie op een tegemoetkomende nethoogte van 235 cm (t.o.v. 243 cm bij de heren), kan deze 11 cm de dames afschrikken.

Tot slot valt op uit de enquête dat er opmerkelijk veel mensen aangeven het minimum aantal vrouwen in de veldopstelling te verlagen naar twee in plaats van drie personen. Hierdoor zouden er meer wedstrijden door kunnen gaan en zouden teams met maar drie vrouwen in totaal meer door kunnen wisselen. Iemand geeft aan dat zij een recreantenteam moeten opheffen omdat er maar drie dames in zitten die dan iedere wedstrijd aanwezig zouden moeten zijn. In theorie klinkt het mooi, maar in de praktijk lijkt het lastig te zijn om iedere wedstrijd een minimum van drie vrouwen te hebben. Bovendien wordt dit minimum van twee in sommige speelgebieden al gehanteerd. Daarentegen geeft er ook iemand aan dat er af en toe ter plekke gevraagd wordt of er met meer mannen gespeeld mag worden, maar dan blijkt dat dit team wat meer overwicht heeft in de wedstrijd.

Conclusies en adviezen

Jeugd

Uit het theoretische gedeelte van dit onderzoek komt naar voren dat jeugdspelers tot ongeveer 12-jarige leeftijd geen lichamelijke verschillen ervaren (wanneer we kijken naar lengte en kracht), en dat er vanaf 14-jarige leeftijd pas echt een significant verschil is waarbij de groeispurt bij jongens er voor zorgt dat zij gemiddeld een stuk langer en sterker worden dan meiden van diezelfde leeftijd. Vanaf 14-jarige leeftijd is het daarom van iets groter belang om duidelijke regels te maken die op de eerlijkheid van de competitie toezien. Daarom zou bij een vergroting van de mogelijkheden ook een strenger regelpakket aan te raden zijn. Dat is iets wat ook overeenkomt met de argumenten en zorgen van respondenten.

Ook bij andere sporten en in andere landen zien we dat in de jeugd samen sporten goed is voor de sociale dynamiek, het inclusief denken en het spelplezier, zolang de competitie eerlijk blijft. Daaruit kunnen we opmaken dat in de jeugd samen sporten gestimuleerd kan worden, zolang er regels zijn die de eerlijkheid waarborgen. Meiden die kiezen voor een meisjescompetitie verwachten dan niet dat ze tegenover jongens komen te staan, wat zij wellicht eng of oneerlijk vinden. Wanneer zij spelen in een jongenscompetitie of een mixcompetitie weten zij dat zij dit wel kunnen verwachten. Uit de meldingen die waren binnengekomen over een jongen met een te hoog niveau in een meisjes B eerste klasse-team, kunnen we halen dat men zich vooral zorgen maakt om de eerlijkheid omdat deze uitzonderlijke situatie buiten de richtlijnen van het huidige beleid om was.

Men lijkt in de enquête redelijk tevreden over de huidige staat van het beleid, maar er geeft ook een groot aantal aan meer mogelijkheden te willen zien om de problemen die zij om zich heen zien mee op te lossen. Het grootste probleem dat wordt benoemd is het tekort aan jongens bij verenigingen. Verder vinden veel respondenten dat jongens en meiden prima samen en tegen elkaar kunnen sporten als een oplossing, zolang zij hier zelf voor kiezen en de wedstrijden eerlijk blijven. Het wordt veel als oplossing gezien, maar er zijn ook mensen die denken dat het spelplezier hoger kan liggen als er gemengd gespeeld wordt. Over het algemeen is men positiever over een mixcompetitie als oplossing en mogelijkheid dan over de dispensatie. Echter, er zijn ook mensen die aangeven dat het één het ander niet zou hoeven uitsluiten. Vooral in regio Noord is men erg positief over de mixcompetitie en zouden zij het minst van allen een verandering willen zien.

Verder vermoeden we dat veel van de respondenten die aangeven dat het beleid niet aangepast hoeft te worden, er ook geen moeite mee zouden hebben als het wél aangepast zou worden. Dit zal moeten worden gepeild bij de verenigingen. Bij een dergelijke peiling zou ook gekeken kunnen worden op welke niveaus en in welke leeftijdscategorieën er genoeg animo zou zijn voor een mixcompetitie.

Advies jeugd

Het blijkt wenselijk om in alle regio's hetzelfde beleid te hebben en verenigingen dezelfde mogelijkheden te geven omtrent mixteams en dispensatiemogelijkheden. Per leeftijdscategorie zouden er andere regels toegevoegd kunnen worden over het minimum aantal jongens of meiden. Dat zou zijn om de eerlijkheid van de competitie te bevorderen. Teams hebben dan de mogelijkheid tot dezelfde voor- en/of nadelen. Hiermee hopen we dat de noodzaak voor dispensatiemogelijkheden verdwijnt. Welke regels er zouden moeten komen voor de veldopstelling, zou gepeild moeten worden bij verenigingen, net als de verdwijning van de dispensatiemogelijkheid voor jongens in een meisjsteam. Een voorbeeldbeleid onderbouwd door de groeisput-leeftijd is als volgende beschreven:

C-jeugd: meisjes, jongens, mix; mix geen regels over veldopstelling.

B-jeugd: meisjes, jongens, mix; mix min. 1 jongen en min. 1 meisje in veldopstelling.

A-jeugd: meisjes, jongens, mix; mix min. 2 meisjes in de veldopstelling.

Advies jeugdbeleid nethoogte en veldafmeting		Nethoogte			Veldafmeting
		Jongens	Meisjes	Mix	
Jeugd A	Alle klassen	2,43m	2,24m	2,35m*	9x9
Jeugd B	1e klasse +	2,30m	2,24m	2,30m	9x9
	2e/3e klasse	2,24m	2,15m	2,24m	9x9
Jeugd C	1e klasse +	2,15m	2,15m	2,15m	9x9
	2e/3e klasse	2,10m	2,10m	2,10m	7x9

** Gebaseerd op recreanten mix-competitie. Alleen van toepassing wanneer er daadwerkelijk twee mixteams tegen elkaar spelen. Dit gebeurt ook al in Regio Noord.*

Senioren

Dames in herenteams

De theorie vertelt ons dat de gescheiden dames- en herencompetities zijn ontstaan door de sociale en fysieke verschillen tussen mannen en vrouwen. Terwijl het sociale verschil steeds verder wegzakt, blijft het fysieke verschil tot stand door onderzoeken naar de fysiologie van mannen en vrouwen. Om vrouwen - met hun fysieke nadeel ten opzichte van mannen - een eerlijke kans te geven, zouden zij hun eigen en beschermde competitie moeten kunnen hebben. Dat is nu het geval, maar deze argumenten gelden niet voor de herencompetitie. Heren winnen het namelijk gemiddeld nog steeds van vrouwen als zij tegen elkaar zouden spelen. Dit komt ook als conclusie naar voren uit de enquête: mannen hebben gemiddeld een oneerlijk voordeel tegenover vrouwen. Echter, een dergelijk voordeel heeft een team met een dame niet wanneer zij tegen een ander herenteam spelen, dus dat zou niet oneerlijk hoeven te zijn.

We zien dat in het voetbal en hockey in Nederland het tegenwoordig is toegestaan om op alle niveaus toe te treden bij de herencompetitie als vrouw zijnde. Deze algemene competitie wordt als erg inclusief ervaren, maar het houdt niet in dat er gelijk volop gebruik van wordt gemaakt. De dames hebben vaak nog niet dat niveau of kiezen ervoor om op een gegeven moment niet meer in een herenteam te spelen. Dat zien ze ook in Denemarken en Noorwegen, waar het ook toegestaan is voor dames om deel te nemen aan alle niveaus van de volleybalcompetitie (met uitzondering van de hoogste niveaus in verband met internationale regelgeving). Er wordt nauwelijks gebruik van gemaakt, maar men ziet daar niet in waarom het niet mogelijk zou mogen zijn, als de situatie zich wel voordoet dat iemand het niveau aankan en het leuk vindt om daarin mee te spelen. Het risico qua veiligheid is aan de dames of zij dit aandurven.

Uit de enquête blijkt dat men zich nog wel eens zorgen maakt om de fysieke veiligheid van vrouwen in het veld, vanwege de grotere sprong- en stootkracht van mannen. Het is dan de vraag of je als bond vrouwen bij voorbaat wil beschermen of de keuze aan henzelf en de vereniging overlaat. Zij zullen waarschijnlijk zelf niet willen uitkomen in een competitie waar zij het niveau niet van aan kunnen, maar dat is een aanname. Ook wordt er in de enquête gesproken over de vermindering van het spelplezier voor de heren. Heren die het gevoel hebben dat zij zich in zouden moeten houden wanneer zij tegen een team met een dame moeten spelen. Welke redenen hierachter zitten, is niet duidelijk. Vanuit de theorie kunnen we hier lastig aannames over maken. Eventueel spelen sociale denkbeelden over mannen en vrouwen hier een rol in, maar dit wordt niet duidelijk uit de argumentatie van de respondenten.

Heren in damesteams

Er valt aan te raden om nu niks te veranderen in dit beleidsonderdeel, omdat er nog niet genoeg behoefte lijkt vanuit de theorie en de enquêteresultaten om dit wel mogelijk te maken. De theorie toont aan dat op die leeftijd de fysieke ontwikkeling van jongens/heren al zodanig ver is dat het oneerlijk zou zijn om een damesteam met heren op/aan te vullen. Tegenstanders van een dergelijk team kiezen er niet voor om tegen heren te spelen. In dit geval zouden de tegenstanders ook de nadelen van de fysieke verschillen ervaren als zij ongewenst tegen heren moeten spelen. Het zou natuurlijk wel zo kunnen zijn dat het niveau van een heer gelijkwaardig is aan dat van de dames en dat er geen herenteam is bij de vereniging voor hun niveau. In dat geval zouden extra mogelijkheden om te spelen (bij de dames) kunnen helpen bij het ledenbehoud. Zo kunnen er meer heren geïncorporeerd worden in de vereniging.

Verder leren we uit de gemengde jeugd- en recreantencompetities dat een mixcompetitie eventueel ook spelplezier bevorderend zou kunnen zijn. Het is gezellig en goed voor de dynamiek, zolang de hele poule gemixt is. Echter, wanneer je dit zou plannen, zou het minder snel om de winst gaan omdat het moeilijker zou zijn gemengde teams eerlijk in te delen. Hiermee zou de lijn tussen de reguliere competitie en de recreantencompetitie heel dun kunnen worden.

De fysiologie verschilt zodanig dat vrouwen de kans niet krijgen te laten zien hoe goed ze zijn wanneer zij ook met mannen vergeleken worden. De prestaties van de beste vrouw zouden niet opgemerkt worden in een competitie waarbij geslacht geen meegenomen factor is. Om deze reden wordt er vanuit de theorie aangeraden de damescompetitie te 'beschermen'. Iemand moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om aan de damescompetitie deel te nemen, terwijl deze voorwaarden minder streng of niet aanwezig hoeven te zijn in een herencompetitie of algemene competitie. In het buitenland zien we hier ook voorbeelden van. De antwoorden uit de enquête versterken deze behoefte om de damescompetitie te beschermen van heren.

Recreanten

Uit de theorie blijkt dat er een groeiend gezondheidsbewustzijn is. Hierdoor zien mensen - die minder mobiel, ouder of om welke reden dan ook niet makkelijk kunnen deelnemen aan sport - ook in dat bewegen goed voor hen is. Het is dan fijn dat er verschillende vormen van beweging beschikbaar zijn die de drempel tot bewegen laag houden. De recreantencompetitie is hier een voorbeeld van. Het mengen van dergelijke recreanten verlaagt de drempel voor kleine verenigingen om zo'n team op te zetten, want het wordt makkelijker gevuld omdat iedereen eraan mag deelnemen. Het bevordert het plezier in bewegen en de inclusiviteit van de volleybalsport. Dit blijkt ook uit de enquête.

Verder wordt de theorie bevestigd in de enquête betreffende de sociale veiligheid in een gemengd team. De dynamiek wordt als zeer positief ervaren, want iedereen is er met hetzelfde doel: plezier hebben in bewegen. Dan maken niveau en geslacht minder uit, zolang er maar veilig gespeeld kan worden. Zo wordt het ook in het buitenland ervaren. In andere landen wordt ook naar behoefte recreanten gemixt.

Wat we uit de enquête kunnen halen is dat er vooral niet te veel veranderd zou moeten worden in de recreanten-mixcompetitie. De huidige vorm bevalt goed. Er zou enkel gespeeld kunnen worden of men voorstander, neutraal of tegenstander zou zijn van een regelverandering betreffende een verlaging in het minimum aantal dames in de veldopstelling. De achterliggende reden is om meer wedstrijden door te kunnen laten gaan of meer teams samen te stellen. Daarbij moeten we in ons achterhoofd houden dat hiermee niet de veiligheid en het spelplezier verminderd zouden moeten worden.

Advies senioren

Het blijkt wenselijk om in het seniorenbeleid niet al te veel te veranderen. Men is erg tevreden met het huidige beleid. Echter, er zouden enkele kleine veranderingen in het beleid gemaakt mogen worden om verenigingen en hun leden iets meer mogelijkheden te geven. Daarmee zullen we moeten kijken naar wat het spelplezier daadwerkelijk vergroot en waar de eerlijkheid van de competitie (in de reguliere competitie) niet door in gevaar komt.

Voor de herencompetitie zou ik naar aanleiding van de theorie aanraden contact te leggen met verenigingen om te peilen of zij erop tegen zouden zijn, mocht het beleid zodanig versoepeld worden dat het mogelijk wordt voor een vrouw om mee te doen op alle niveaus van de herencompetitie (m.u.v. de Eredivisie). Dergelijk beleid zou meer mogelijkheden kunnen bieden dan problemen veroorzaken, maar de percepties van teams over het spelplezier spelen hier een grote rol. Dat het mogelijk wordt, zou niet gelijk inhouden dat er volop gebruik van wordt gemaakt. Verder moet er nog dieper gevraagd worden waarom het volgens personen niet mogelijk gemaakt zou moeten worden. Het is ook de vraag of je als bond deze keuze aan verenigingen en hun spelers wil overlaten of dat je bij voorbaat dames wilt beschermen door ze te weerhouden van de herencompetitie. En zijn er nog meer achterliggende redenen die nog niet naar voren zijn gekomen uit de enquête en de antwoorden op het gelegde contact? Er zou nog specifiek in gesprek kunnen worden gegaan met de personen die aangeven er echt op tegen te zijn vrouwen toe te laten in een herenteam. Vanwege het gemiddelde fysieke voordeel dat heren hebben tegenover dames, zijn er in eerste instantie geen adviezen voor limieten van het aantal vrouwen in de herencompetitie. Ik zou het afraden dit beleid aan te scherpen en minder mogelijk te maken op dit gebied.

Wat betreft de recreantencompetitie, is men zeer tevreden over de mogelijkheden die het gemengd sporten brengt. Daarom zou ook bij dit beleid niet veel moeten veranderen. Er is een aantal respondenten dat aangeeft graag een versoepeling te zien van het minimum aantal vrouwen dat in het veld dient te staan tijdens de gemixte wedstrijd. Nu is het in de meeste speelgebieden zo dat er minimaal drie vrouwen in het veld dienen te staan. Het zou makkelijker zijn voor teams als dit verlaagd zou worden naar twee vrouwen in verband met het makkelijker kunnen wisselen en meer wedstrijden door laten gaan. Bij de peiling bij verenigingen zou er gekeken moeten worden of mensen hierop tegen zouden zijn. Verder zou de optie gegeven kunnen worden voor de recreantenteams om ter plekke met de tegenstander te overleggen over de deelnemers van de wedstrijd. Het is dan een wedstrijd, maar het draait bij de recreanten immers om spelplezier en bewegen en minder om presteren.

Tot slot, de damescompetitie. Het is af te raden om nu beleid door te voeren om heren toe te laten in de damescompetitie. Er lijken te veel tegengeluiden te zijn en niet genoeg behoefte om dit wel toe te staan.

Hoe nu verder?

Uit de adviezen blijkt dat er gepeild moet worden of dat het aanbevolen beleid ook voet aan de grond zal krijgen. Daarvoor zullen er verschillende stappen doorlopen moeten worden. Dit geldt bij zowel de jeugd als senioren en recreanten.

Jeugd

- Is het introduceren van een mixcompetitie in heel Nederland reëel en haalbaar?
 - Hiervoor zal er allereerst een totaalrapportage gemaakt worden door IT van de teams waarbij jongens en meisjes in één team zitten per regio/speelgebied, leeftijd, teamtype (j/m) en niveau.
 - Hierbij moeten er standaarden vastgesteld worden. Bij hoeveel animo zou een dergelijke competitie opgericht kunnen worden?
 - Hoeveel teams per speelgebied, per leeftijd, en per niveau?
 - Hoeveel teams blijven er over in de jongenscompetitie per speelgebied?
 - Op welke niveaus zou het geïntroduceerd kunnen worden?
 - Het animo en draagvlak peilen middels een korte enquête. Hiermee kan contact gezocht worden met hetzelfde publiek als de eerdere enquête: de technische zaken correspondenten van regio's Oost, Zuid en West.
 - Stel dat het door zou gaan in '25/'26, zouden er dan teams ingedeeld worden?
 - Op welke niveaus zou u deze mixteams in willen schrijven?
 - Zou voor u de mogelijkheid tot inschrijven van mixteams de noodzaak van de dispensatieregeling uitsluiten?
- In zo'n dergelijke enquête zou er ook een poll kunnen plaatsvinden over eventuele regels van de mixcompetitie. Bij voorkeur wordt deze poll ook verspreid in regio Noord om hun meningen ook mee te kunnen nemen.
- Per leeftijd en niveau: moet er een minimum-/maximumaantal jongens of meisjes in het veld staan.
- Knopen moeten worden doorgehakt over de wenselijkheid van de mixcompetitie.
 - Op welke niveaus/leeftijden is het wenselijk om mixcompetitie aan te bieden, waar er genoeg animo voor is?
 - Is het wenselijker dan de huidige dispensatieregel? Mocht dit niet het geval zijn, dan zal er in regio Noord gepeild kunnen worden hoe men tegenover de dispensatieregel staat als oplossing in plaats van de mixcompetitie.
- Op basis van wat er uit de peilingen voor het animo en draagvlak komt, zullen er adviesreglementen opgesteld moeten worden.

Senioren

- Aan IT vragen een rapportage te maken met alle herenteams waarin vrouwen spelen en een overzicht in welke poules deze teams zitten in het afgelopen seizoen.
- **Anonieme enquête met korte vragen aan mannelijke spelers.**
 - Heeft het een invloed op uw spelplezier wanneer u in de competitie tegenover een team met een vrouw komt te staan?
 - Hoeveel: Geen invloed 1 - 10 (negatieve) invloed
 - Waarom beïnvloedt dit uw spelplezier in deze mate? / Waarom heeft dit geen invloed op uw spelplezier?
 - Op welke niveaus zou het volgens u wel en niet mogelijk moeten zijn voor vrouwen om deel te nemen aan de herencompetitie? (Huidig beleid: 3e divisie en lager.) (Uit ervaringen elders zien we dat zo'n verbreding in mogelijkheden vaak niet gelijk leidt tot het volop gebruik ervan.)
 - Wat is uw toelichting voor uw keuze bij de vorige vraag?
- Nieuwe overwegingen naast de theorie leggen.
- Als daaruit blijkt dat er geen problemen zouden zijn bij het creëren van extra mogelijkheden (het mogelijk maken voor dames om op meer niveaus mee te doen aan de herencompetitie) of juist dat het spelplezier heel zwaar wordt beïnvloed door de deelname van dames in herenpoules, kunnen er nieuwe reglementen over worden geschreven.

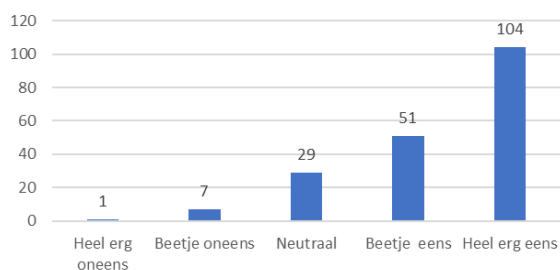
Recreanten

- Vrijwilligers van de recreantencompetitie benaderen.
- Recreanten als onderwerp voor een volleybalcafé.
 - Goede manier om een keer echt aandacht aan ze te besteden.
 - Daar in gesprek gaan over de tevredenheid van de competities en hoe draagvlak het beste gemeten kan worden voor de eventuele verandering in het beleid.

Bijlagen

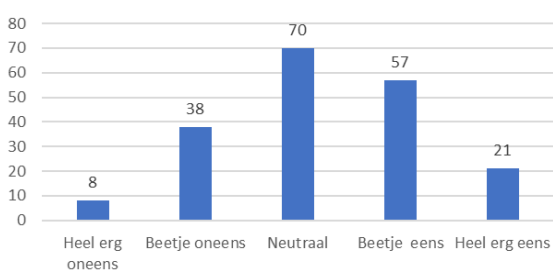
Figuren jeugd-dispensatie (jongens in meidenteam) uit enquête

4.1 Deze regel is duidelijk.

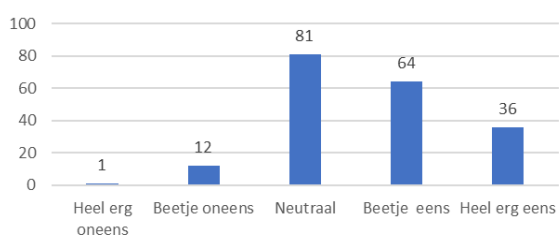
Mening duidelijkheid beleid jeugd-dispensatie (N=192)

4.2 Deze regel zorgt voor een eerlijk spel.

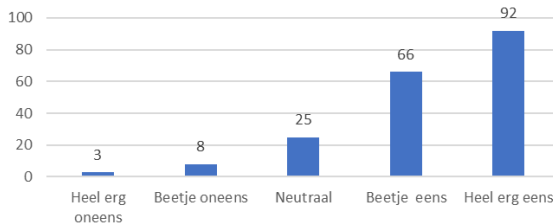
Mening eerlijkheid beleid jeugd-dispensatie (N=194)

4.3 Deze regel zorgt ervoor dat er veilig gespeeld kan worden.

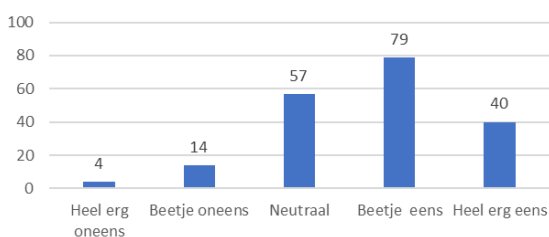
Mening veiligheid beleid jeugd-dispensatie (N=194)

4.4 Deze regel zorgt ervoor dat iedereen een plekje heeft in de volleybalcompetitie.

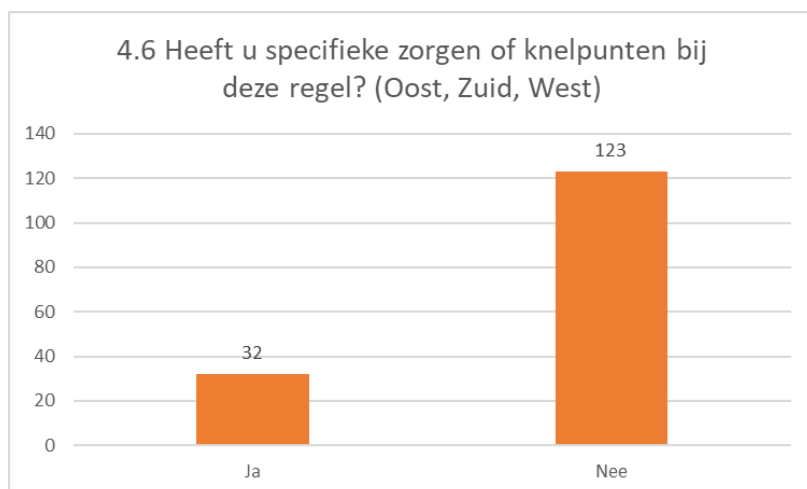

Mening plekje voor iedereen beleid jeugd-dispensatie (N=194)

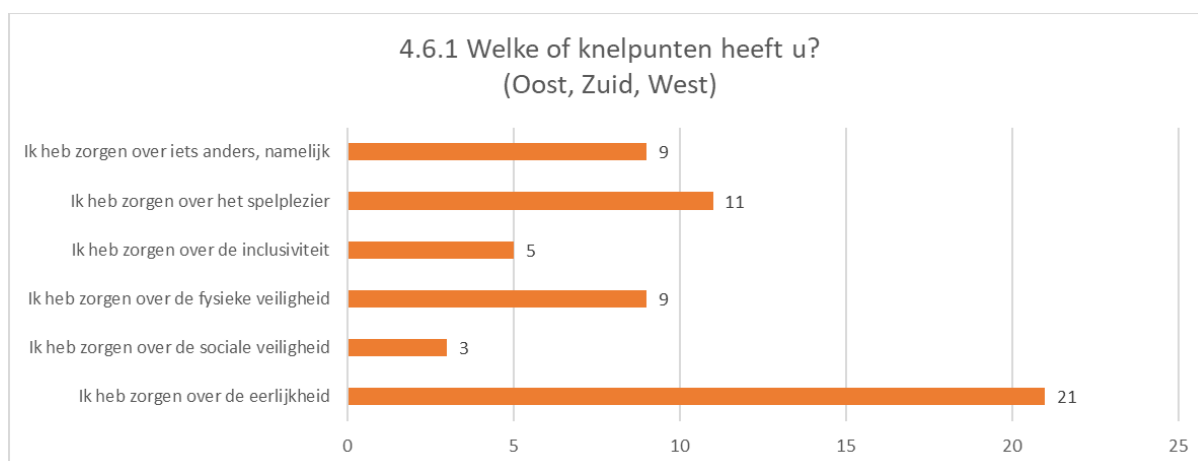
4.5 Deze regel bevordert het algemene spelplezier.

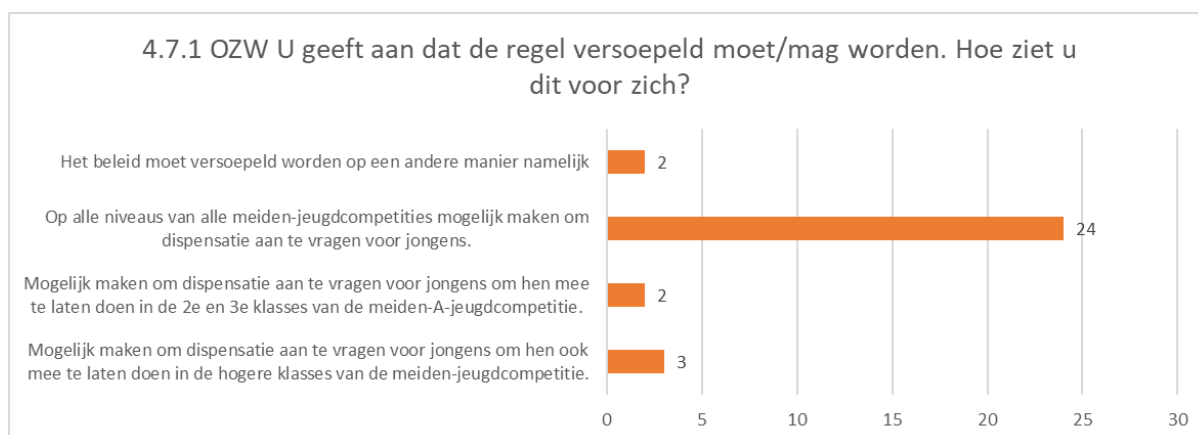
Mening spelplezier beleid jeugd-dispensatie (N=194)

Grafiek knelpunten beleid jeugd-dispensatie (N=155)

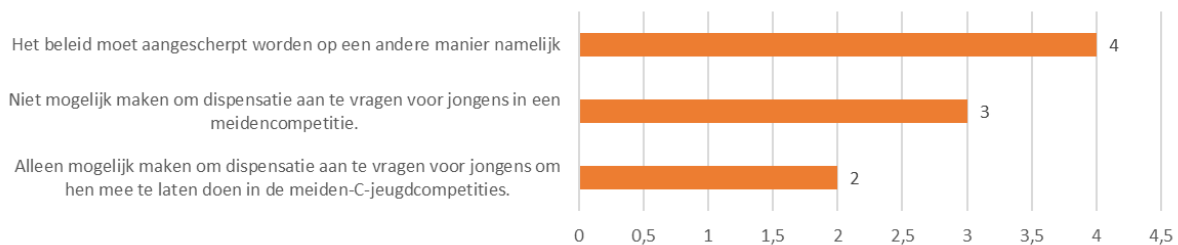

Grafiek specifieke knelpunten beleid jeugd-dispensatie (N=32)

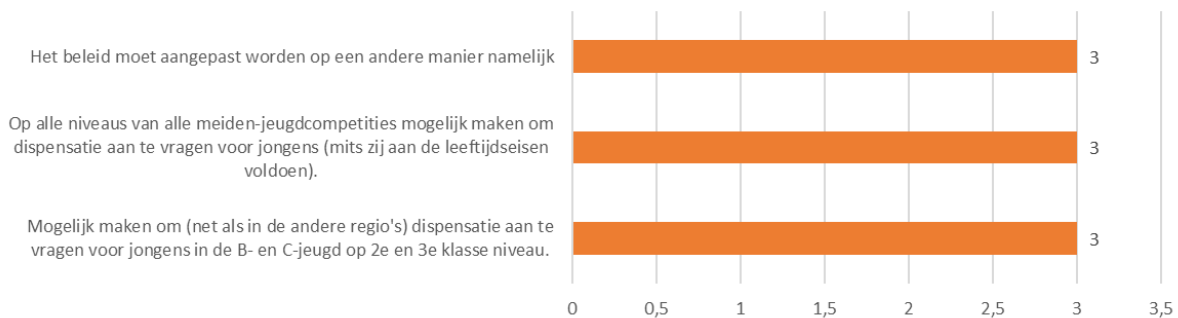
Voorkeuren voor versoepelingen beleid jeugd-dispensatie in Regio's Oost, Zuid en West (N=31)

4.7.2 OZW U heeft aangegeven dat de regel aangescherpt moet/mag worden. Hoe ziet u dit voor zich?

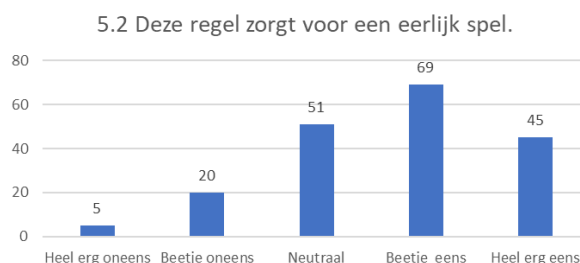
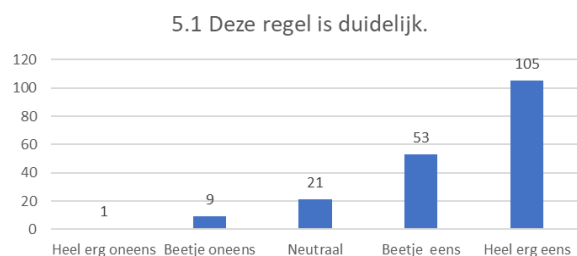
Voorkeuren voor aanscherpingen beleid jeugd-dispensatie in Regio's Oost, Zuid en West (N=9)

4.7.1 Noord: U heeft aangegeven dat de regel aangepast moet/mag worden. Hoe ziet u dit voor zich?

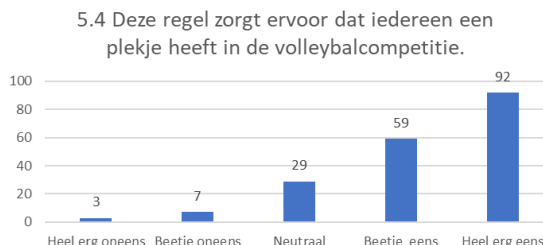
Voorkeuren voor aanpassingen beleid jeugd-dispensatie in Regio Noord (N=9)

Figuren jeugd-mixcompetitie (zoals in Noord) uit enquête

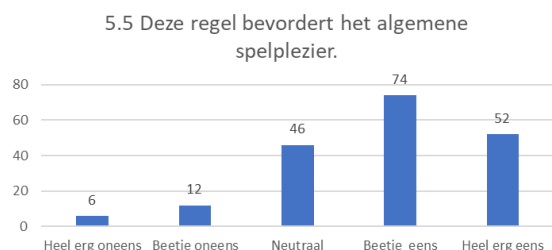
Mening duidelijkheid beleid jeugd-mixteams (N=189)

Mening eerlijkheid beleid jeugd-mixteams (N=190)

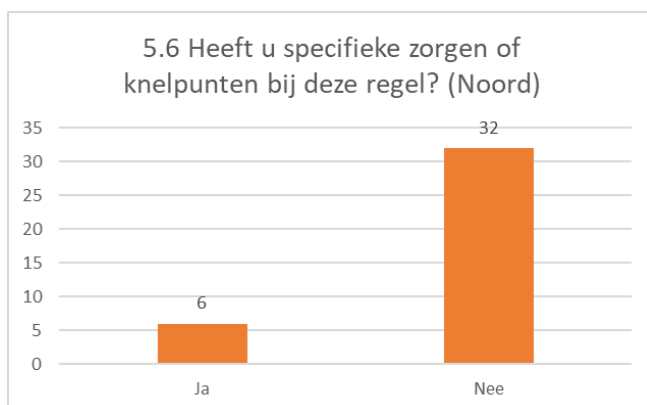

Mening veiligheid beleid jeugd-mixteams (N=190)

Mening plekje voor iedereen beleid jeugd-mixteams (N=190)

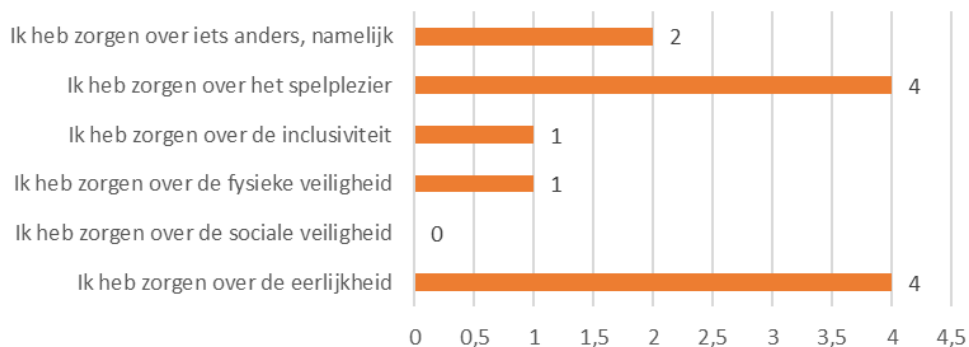

Mening spelplezier beleid jeugd-mixteams (N=190)

Grafiek knelpunten beleid jeugd-mixteams (N=38)

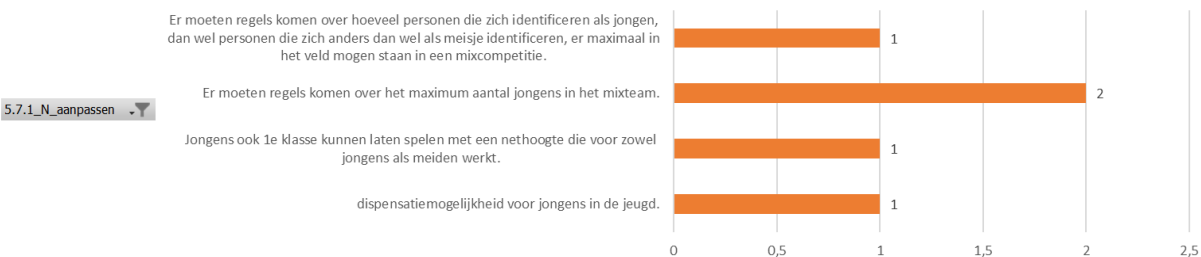
5.6.1 Welke zorgen of knelpunten heeft u? (Noord)

Grafiek specifieke knelpunten beleid jeugd-mixteams (N=6)

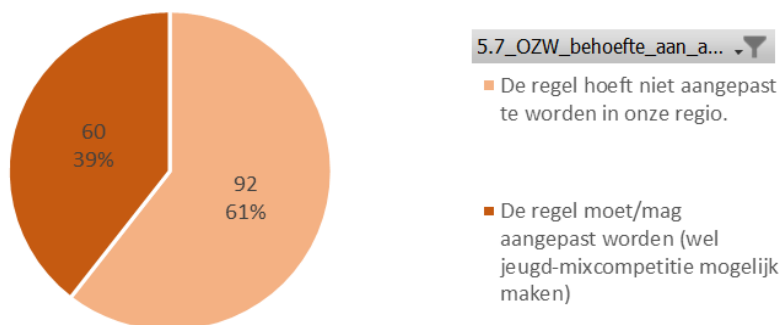
Aantal van 5.7.1_N_aanpassen

5.7.1 Noord: U heeft aangegeven dat de regel aangepast moet/mag worden. Hoe ziet u dit voor zich?

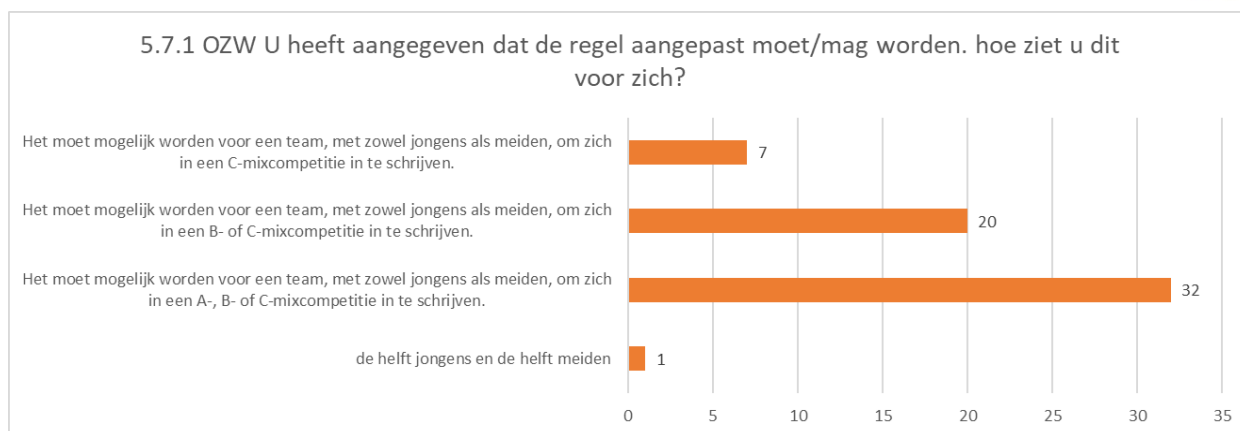

Voorkeuren voor aanpassingen beleid jeugd-mixteams in Regio Noord (N=5)

5.7 OZW: Is er behoefte aan een aanpassing in dit beleid vanaf seizoen 25/26?

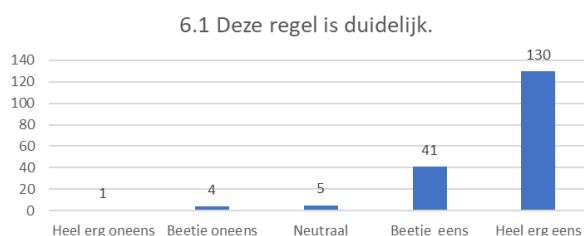

Cirkeldiagram behoefte aan aanpassing beleid jeugd-mixcompetitie in Regio's Oost, Zuid en West (N=152)

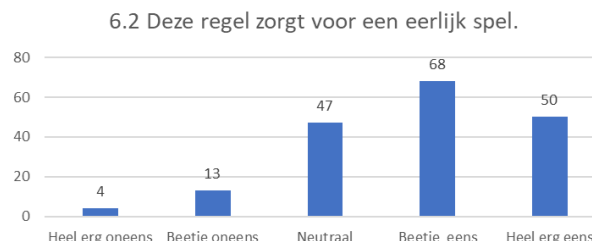

Voorkeuren voor aanpassingen beleid jeugd-mixteams in Regio's Oost, Zuid en Noord (N=60)

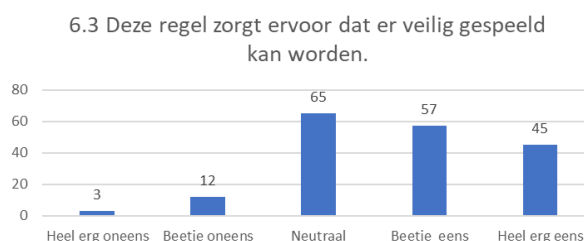
Figuren dames in herencompetitie (tot en met 3e divisie) uit enquête

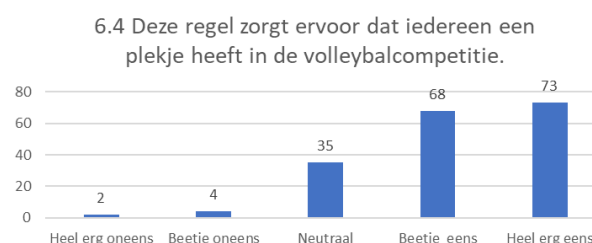
Mening duidelijkheid beleid dames bij heren (N=181)

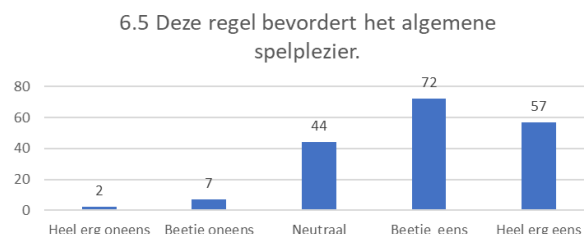
Mening eerlijkheid beleid dames bij heren (N=182)

Mening veiligheid beleid dames bij heren (N=182)

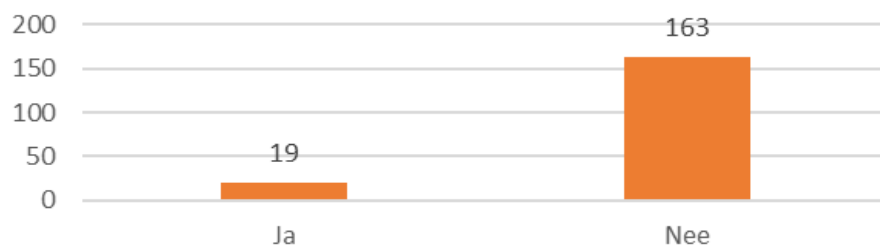

Mening plekje voor iedereen beleid dames bij heren (N=182)

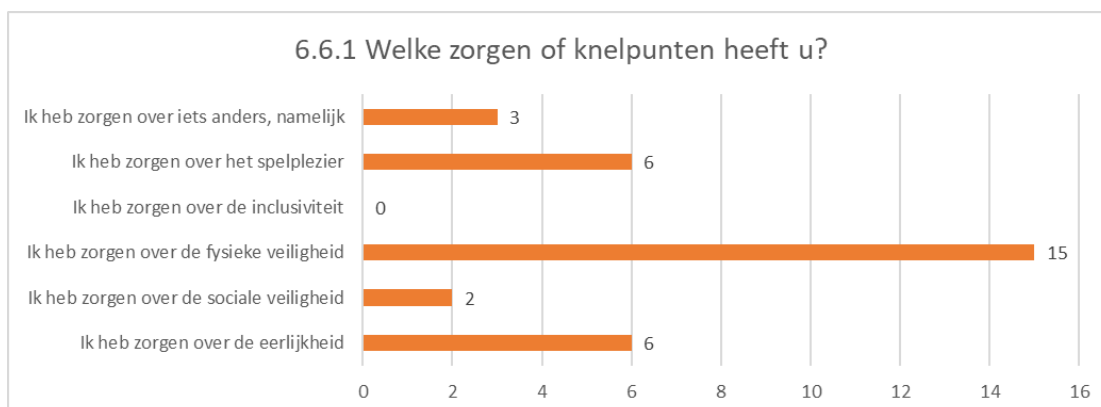

Mening spelplezier beleid dames bij heren (N=182)

6.6 Heeft u specifieke zorgen of knelpunten bij deze regel?

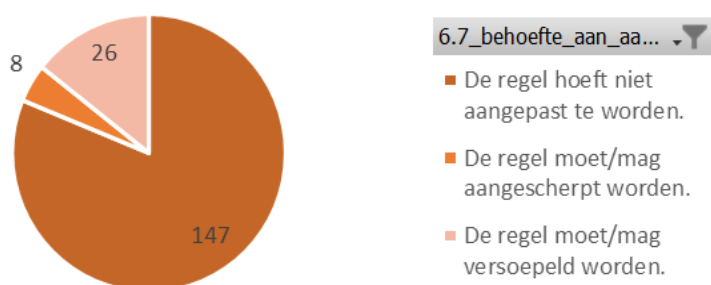

Grafiek knelpunten beleid dames bij heren (N=182)

Grafiek specifieke knelpunten beleid dames bij heren (N=19)

6.7 Is er behoefte aan een aanpassing in dit beleid vanaf seizoen 25/26?

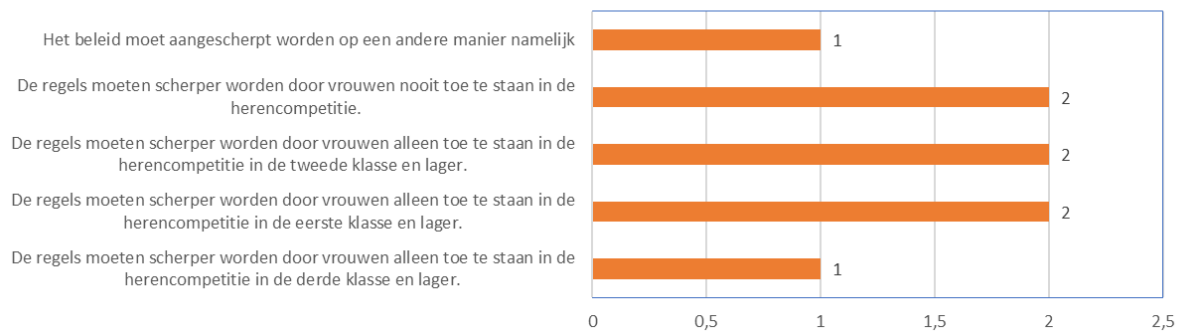

Cirkeldiagram behoefte aan aanpassing beleid dames bij heren (N=181)

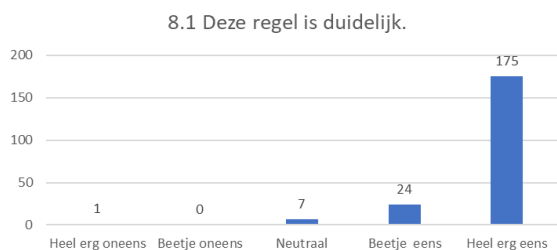
Voorkeuren voor versoepelingen beleid dames bij heren (N=26)

6.7.2 U geeft aan dat de regel aangescherpt moet/mag worden. Hoe ziet u dit voor zich?

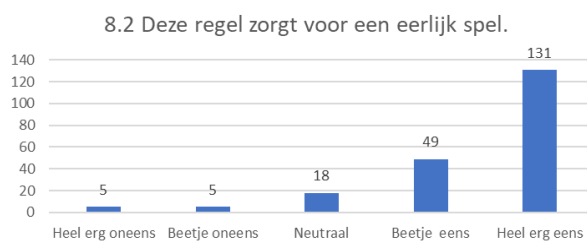

Voorkeuren voor aanscherpingen beleid dames bij heren (N=8)

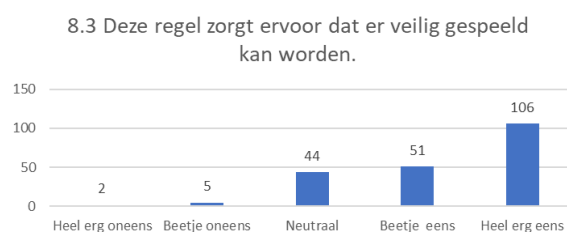
Figuren heren in damescompetitie uit enquête

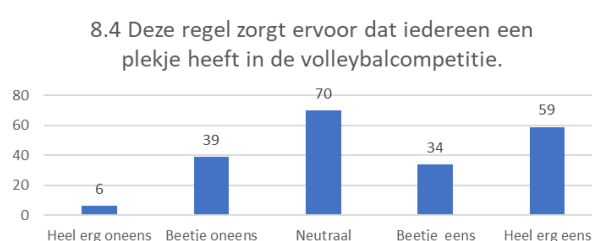
Mening duidelijkheid beleid heren bij dames
(N=207)

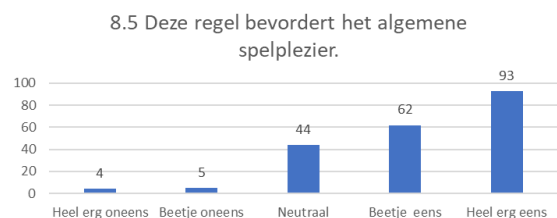
Mening eerlijkheid beleid heren bij dames (N=208)

Mening veiligheid beleid heren bij dames (N=208)

Mening plekje voor iedereen beleid heren bij dames
(N=208)

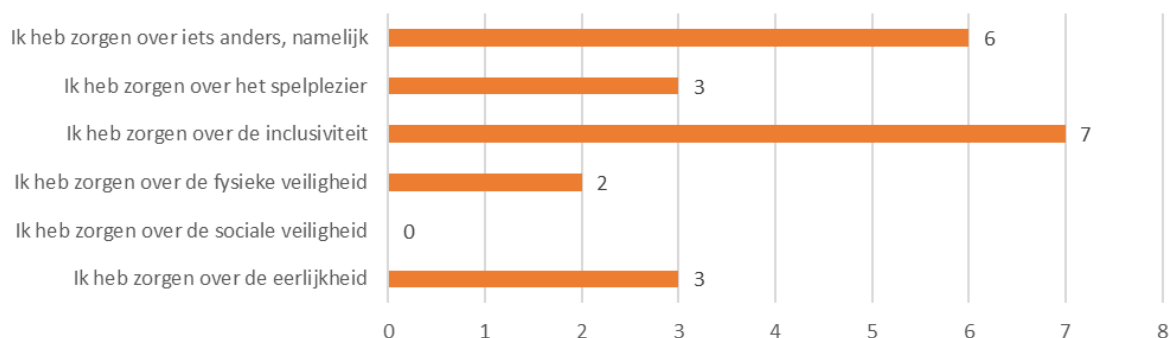
Mening spelplezier beleid heren bij dames (N=208)

8.6 Heeft u specifieke zorgen of knelpunten bij deze regel?

Grafiek knelpunten beleid heren bij dames (N=208)

8.6.1 Welke zorgen of knelpunten heeft u?

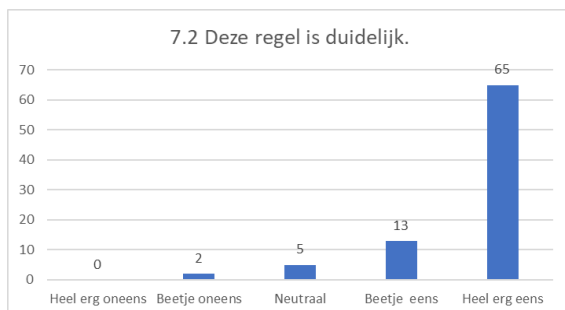
Grafiek knelpunten beleid heren bij dames (N=11)

8.7 Is er behoefte aan een aanpassing in dit beleid vanaf seizoen 25/26?

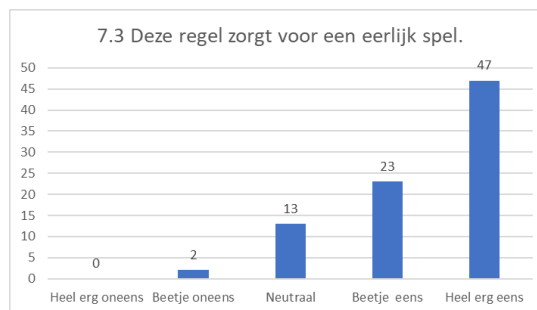

Grafiek behoefte aan aanpassing beleid heren bij dames (N=11)

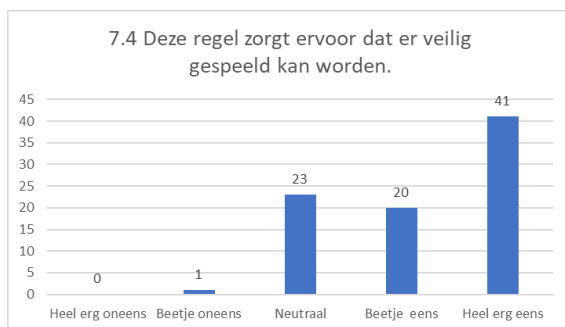
Figuren recreanten-mixcompetitie uit enquête

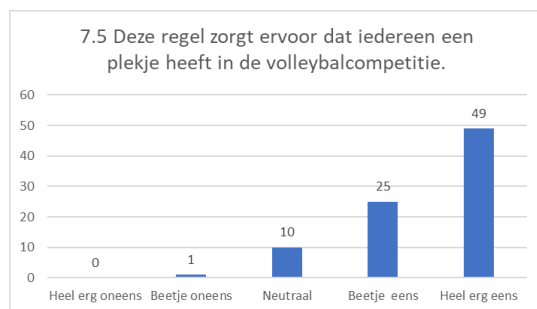
Mening duidelijkheid beleid recreantenmix (N=85)

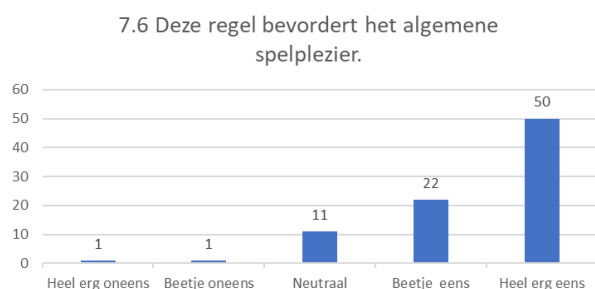
Mening eerlijkheid beleid recreantenmix (N=85)

Mening veiligheid beleid recreantenmix (N=85)

Mening plekje voor iedereen beleid recreantenmix (N=85)

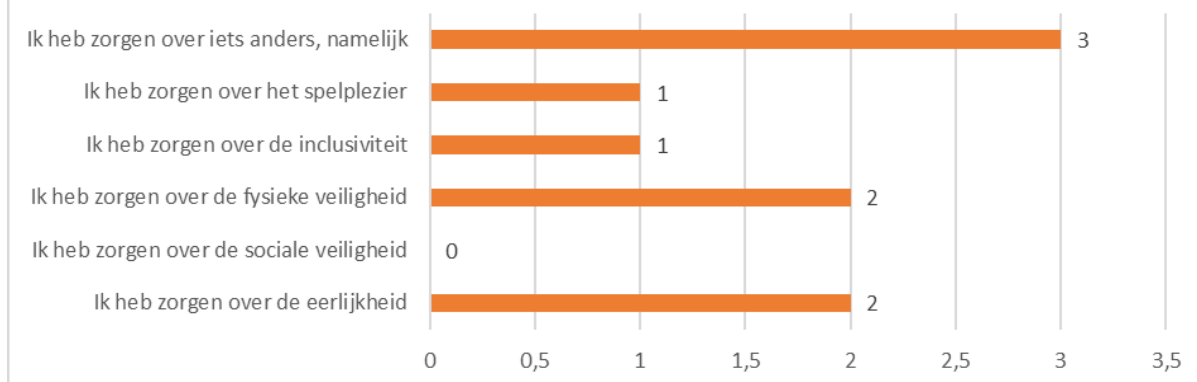

Mening spelplezier beleid recreantenmix (N=85)

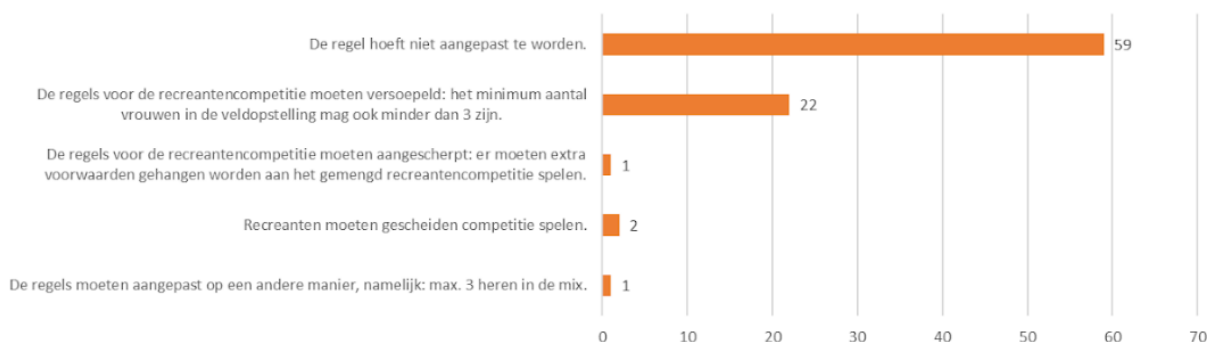
Grafiek knelpunten beleid recreantenmix (N=85)

7.7.1 Welke zorgen of knelpunten heeft u?

Grafiek specifieke knelpunten beleid recreantenmix (N=7)

7.8 Is er behoefte aan een aanpassing in dit beleid vanaf 25/26?

Voorkeuren voor aanpassingen beleid recreantenmix (N=85)